

Inzaai van een groenbedekker na de oogst van granen kan een extra snede ruwvoeder opleveren. Zeker in een droge zomer waar de ruwvoedervoorziening krap wordt is dat een welkome aanvulling van de voorraad. In een proef met vijf mengsels van grasachtigen en vlinderbloemigen vertoonde een mengsel van zomerhaver, Alexandrijnse klaver en wikke de hoogste drogestofopbrengst (4,2 ton DS/ha). Het mengsel met dezelfde vlinderbloemigen in combinatie met Italiaans raaigras had een hoger eiwitgehalte maar een lagere drogestofopbrengst (2,9 ton DS/ha). Mengsels met sorghum stelden teleur.

Extra ruwvoeder oogsten

Door het warme voorjaar werden een aantal teelten vroeg geoogst. Hierdoor was het mogelijk al vroeg een groenbedekker in te zaaien. Door de aanhoudende droogte in de zomer kampen verschillende (biologische) veebedrijven met een tekort aan ruwvoeder. Dit maakt het interessant om groenbedekkers te zaaien waarvan nog een snede kan geoogst worden als ruwvoeder.

Op het biobedrijf van Inagro werd een proef ingezaaid op 26 juli 2017 met vijf mengsels van groenbedekkers (tabel 1). Naast een aantal gekende groenbedekkers zoals Japanse haver en Italiaans raaigras werd ook sorghum (of soedangras) uitgetest. Om ook wat extra eiwit te kunnen oogsten kan gecombineerd worden met een vlinderbloemige, hier werd gekozen voor Alexandrijnse klaver en wikke. Alexandrijnse klaver ontwikkelt snel en is vorstgevoelig.

Indien de groenbedekker pas het volgend jaar wordt ondergewerkt en er ook nog een snede in het voorjaar kan geoogst worden verdient inkarnaatklaver de voorkeur. Deze is wintervast en kent in het voorjaar nog een stevige ontwikkeling.

Behalve voor het mengsel van sorghum en Perzische klaver (verkocht als Sorgomix) wordt met deze zaaizaadhoeveelheden voldaan aan de voorwaarden voor EAG groenbedekking.

Teeltverloop en voederwaarde

Bij opkomst van de groenbedekkers was er een zeer sterke ontwikkeling van knopkruid. Sorghum stond zeer dun en bleek. Japanse haver, Italiaans raaigras en zomerhaver ontwikkelden goed. In alle mengsels hadden de vlinderbloemigen te lijden onder de concurrentie met het knopkruid.

De proef werd geoogst op 19 september 2017, opbrengsten werden bepaald en de voederwaarde werd geanalyseerd (tabel 2).

Mengsels met sorghum

In Frankrijk nam de voorbije jaren het areaal sorghum sterk toe. Naast de types die als graangewas worden geteeld, wordt als voedergewas het type soedangras ingezet om in te kuilen zoals gras.

Het is een tropische plant die onder optimale omstandigheden op 60 dagen 5 ton DS kan produceren.

De opkomst van de sorghum in de twee mengsels was matig waardoor knopkruid de kans kreeg massaal te ontwikkelen en hierbij werd ook de groei van de vlinderbloemigen onderdrukt.

De gemeten drogestofopbrengst is hoog maar bestaat wellicht voor de helft uit knopkruid.

Voor de voederwaardebepaling werd het knopkruid verwijderd. Sorgomix was eiwitrijk (21% RE), maar beide mengsel hadden een lagere verteerbaarheid en VEM waarde.

Mengsel met Italiaans raaigras

In dit mengsel was de onkruiddruk laag en waren de vlinderbloemigen het best vertegenwoordigd, wat zich weerspiegelt in een hoog eiwitgehalte (23% RE).

Tabel 1: Zaaiohoeveelheden mengsels groenbedekkers

Groenbedekker			Kg/ha	Kostprijs €/ha
(* : bio zaad)				
Sorghum (bicolor x sudanese)	+ Perzische klaver		20 + 6	120
Sorghum (sudanese)	+ Alexandr. klaver	+ wikke	20 + 15 + 20	157*
Italiaans raaigras	+ Alexandr. klaver	+ wikke	15 + 15 + 20	144*
Japanse haver	+ Alexandr. klaver	+ wikke	40 + 15 + 20	228*
Zomerhaver	+ Alexandr. klaver	+ wikke	50 + 15 + 20	146*

Tabel 2: Voederwaarde per kg DS en drogestofopbrengsten van mengsels van groenbedekkers

	RE	RC	SUI	VEM	FOS	DVE	OEB	VCOS	DS/ha
Sorgomix	213	226	50	804	521	78	52	74	3,6
Sorghum + AK+W	173	229	83	803	548	71	24	74	4,0
Italiaans raaigr. +AK+W	227	187	73	858	548	86	57	79	2,9
Japanse haver+AK+W	168	242	108	824	565	72	18	75	3,9
Zomerhaver+AK+W	188	237	109	861	574	80	29	78	4,2

Figuur 1: Groenbedekker met sorghum, Alexandrijnse klaver en wikke.

Ook de verteerbaarheid is hoog zodat dit mengsel een hoge VEM waarde heeft. De drogestofopbrengst was echter het laagst waardoor VEM- en DVE-opbrengst per ha lager uitvallen.

Mengsels met haver

De Japanse haver en de zomerhaver kenden een goede ontwikkeling. Het waren vooral de vlinderbloemigen die bij opkomst concurrentie ondervonden van het knopkruid. Bij de oogst was nog maar een beperkte hoeveelheid onkruid aanwezig. Deze mengsels gaven een hoge drogestofopbrengst met een hoog suikergehalte.

Het mengsel met zomerhaver scoorde in deze proef het beste zowel naar drogestofopbrengst (4,2 ton DS/ha) als naar voederwaarde. De goede verteerbaarheid en hoog suikergehalte zorgen voor de hoogste VEM waarde in combinatie met een hoog eiwitgehalte (19% RE).

Besluit

Na een oogst van graan als gps of vochtig graan en vóór de inzaai van een wintergraan is het mogelijk nog een extra snede ruwvoeder van om en bij 4 ton DS te oogsten tweede helft van september. Sorghum of soedangras bieden in dit geval geen potentieel. Italiaans raaigras haalt bij een dergelijke korte tussenteelt slechts een beperkte opbrengst (2,9 ton DS/ha) maar met een goede voederwaarde. Dankzij de goede weersomstandigheden zit er wel nog heel wat groei in het italiaans raaigras en de alexandrijnse klaver waardoor een tweede snede mogelijk is dit najaar. Zomerhaver tenslotte kon een goede opbrengst (4,2 ton DS/ha) combineren met een behoorlijke voederwaarde.

Figuur 2 : Groenbedekker met Italiaans raaigras, Alexandrijnse klaver en wikke

Figuur 3 : Groenbedekker met zomerhaver, Alexandrijnse klaver en wikke

Contactpersoon: Luk Sobry (Inagro)

Tel: +32 51 27 32 51

E-mail: luk.sobry@inagro.be